

„Jenže udělali hloupoučkou chybu,“ pokračoval profesor historie a Dixon sledoval, jak se mu při té vzpomínce úsměv postupně propadá pod povrch tváře. „Po přestávce jsme totiž hráli jeden kousek od Dowlanda, pro zobcovou flétnu a klavichord,“ vysvětloval dál. „Já jsem se pochopitelně ujal flétny a mladý Johns...“ Zarazil se a trup mu za chůze dočista znehybněl – budilo to dojem, jako by někdo úplně jiný, nějaký podvodník, který v tu chvíli nedokázal napodobit jeho hlas, na chvíli zaujal profesovo místo. Pak opět spustil: „Mladý Johns si sedl za klavír. Je to šikula, vlastně obvykle hraje na hoboj. Abych to zkrátil, ten pisálek si to nejspíš nějak popletl, nebo pořádně neposlouchal či co. Zkrátka v *Postu* nakonec stálo černé na bílém: Dowland – ano, správná trefa, pánové Welch a Johns, no bodejť, ale dovedete si představit, co následovalo?“

Dixon zavrtěl hlavou. „To nevím, pane profesore,“ odvětil věčně a popravdě a hned nato si pomyslel, že snad žádný jiný profesor ve Velké Británii si tolik nepotrpí na oslovení tímto titulem.

„Příčná flétna a klavír.“

„Vážně?“

„Příčná flétna a klavír – ne zobcová flétna a klavír.“ Welch se uchechl. „Chápejte, zobcová flétna je nástroj dost odlišný, nepodobá se příčné flétně, i když jí vývojově bezprostředně předcházela. Jednak se na tento typ hraje takřikajíc *à bec*, to znamená, že foukáte do náustku podobnému tomu, kterým je vybaven hoboj nebo klarinet. Kdežto u současné příčné flétny foukáte do dírek namísto...“

Jakmile se Welch opět zjevně uklidnil, a dokonce zpoma-

lil krok, Dixon po jeho boku také vydechl. Narazil na profesora poněkud překvapivě ve školní knihovně u police s nedávnými akvizicemi a nyní se spolu šinuli šikmo přes trávníček směrem k průčelí hlavní budovy zdejší vysoké školy. Pohled na ně, ale nejen on, vnukal divákům příslib nějakého varietního čísla: Welch byl vysoký a sešlý, se zplihlými šedivějícími vlasy, zato jeho mladší společník spíš pomenší, světlovlasý, s kulatou tváří a nezvykle širokými rameny, která se však navenek nikdy neprojevovala zvláštní fyzickou silou nebo obratností. Dixon si uvědomil, že i přes tento více než zjevný rozdíl mezi nimi musí jejich pohyb – uvážený a podle všeho hloubavý – působit na kolemjdoucí studenty jako příznačný pro slovatné akademiky. Docela dobře mohli zrovna s Welchem probírat nějaké historické téma, a to způsobem, jakým se o něm debatuje na nádvořích kolejí v Oxfordu či Cambridgi. V podobných okamžicích si Dixon málem přál, aby tomu tak bylo. V duchu tuto představu rozvíjel, dokud postarší muž náhle neožil a pisklavým hlasem, v němž dozníval nesdílený smích, div nevykřikl: „Těsně před přestávkou došlo k úžasnému zmatení. Mladík, který hrál na violu, nešťastnou náhodou otočil dva listy naráz, a představte si ten zmatek, co následoval... no povím vám...“

Dixon si bleskově pomyslel, co by pověděl on sám, a taky to v duchu vyslovil, pak se násilím přinutil na své tváři vykouzlit nějakou odezvu na ten humor. Hluboko uvnitř se však zatvářil úplně jinak a sliboval si, že jakmile bude sám, dá tomu pocitu volný průchod. Vtáhne dolní ret pod horní zuby a postupně zatlačí bradu, jak nejdál to půjde, přičemž vyvalí oči a roztáhne chřípí. Věděl s jistotou, že tímto postupem mu tvář hluboce a nebezpečně zbrunátní.

Welch už zase vykládal o tom svém koncertu. Jak se mohl stát profesorem historie, byť v téhle díře? Publikoval snad nějakou práci? Ne. Byl výjimečně dobrý pedagog? Ne – zdů-

razněno kurzivou. Tak jak? Tuto otázku Dixon jako obvykle odložil s tím, že právě na tomto muži rozhodující měrou závisí jeho budoucnost, tedy přinejmenším po dobu následujících čtyř nebo pěti týdnů. Během toho období se musí snažit Welchovi zalíbit a jeden ze způsobů spočívá v tom, že bude po ruce a při vědomí, když se Welch rozpovídá o svém muzicírování. Jenže vnímá vůbec Welch přítomnost někoho jiného, když spustí své samomluvy, a pokud ano, pamatuje si ho? A pokud si ho pamatuje, ovlivní to nějak jeho smýšlení o něm? Pak se v Dixonovi zničehonic a bez varování probrala jeho druhá trýzeň. Málem se zachvěl při pokusu potlačit nervózní zívnutí, když se nevzrušeným hlasem člověka ze severu optal: „A jak se daří Margaretě?“

Jílovité rysy jeho společníka se nepopsatelně proměnily, když se jeho pozornost jako flotila starých bitevníků začala obracet, aby stanula tváří v tvář tomuto vývoji událostí. Za pár okamžiků už byl profesor schopen zopakovat: „Margaretě.“

„Ano – skoro dva týdny jsem ji neviděl.“ Možná i tři, pokudtl v duchu celý nesvůj.

„Aha. Řekl bych, že se zotavuje velice rychle, když se to vezme kolem a kolem. Jistěže, celá ta záležitost s Catchpolem a její nešťastné následky s ní určitě pořádně začloulaly. Případá mi... Teď patrně trpí spíš duševně než tělesně – po fyzické stránce je, řekl bych, zase jako rybička. Čím dřív se dá znovu do práce, tím líp, i když na to, aby v tomhle semestru ještě přednášela, je pochopitelně už moc pozdě. Víím, že by se ráda zase zapojila, a já s tím rozhodně souhlasím. Pomohlo by jí to pustit z hlavy tu... tu...“

Dixon tohle všechno znal do mnohem větších podrobností, než Welch tušil, ale nuceně ze sebe vypravil: „Ano, chápu. To, že jste ji vy a paní Welchová nechali bydlet u sebe, jí určitě pomohlo z nejhorsšího.“

„Ano, řekl bych, že zdejší prostředí dělá své. Víte, má skoro léčivý účinek. Jednou k nám přijel přítel Petera Warlocka, bylo to o Vánocích, už je to pěkných pár let. Ten si to v podstatě pochvaloval stejně. A já sám loni v létě, když jsem se vracel z té konference examinátorů v Durhamu – tehdy bylo takové vedro a ve vlaku... prostě...“

Bylo to ale jen drobné sklouznutí jinam, jelikož vzápětí se odkloněný proud profesorovy samomluvy vrátil do vyjetých kolejí. Dixon to vzdal, a když konečně dorazili ke schodům do hlavní budovy, zpevnil krok. V duchu snil o tom, jak by popadl profesora kolem pasu a drtil tu chlupatou šedomodrou vestu, až by z něj vymáčkl dech, pak by s ním vysupěl do schodů, po chodbě až na záchodky zaměstnanců, kde by ty mrňavé nohy v polobotkách vrazil do mísy a zatáhl za splachovadlo, jednou, dvakrát a do třetice, ale předtím by mu pusou zacpal toaletním papírem.

Při tom pomyšlení se jen blaženě usmál, když po zadumaném zastavení ve vydlážděném vestibulu Welch prohlásil, že si musí zajít nahoru do prvního patra vyzvednout tašku. Zatímco na něj Dixon čekal, uvažoval, jak by se dalo profesorovi připomenout, že ho pozval k nim na svačinu, aniž by dotyčný vzápětí dlouze a užasle svažtil čelo. Smluvili se, že vyjedou Welchovým autem ve čtyři hodiny, a už měli deset minut zpoždění. Při představě, že uvidí Margaretu, se kterou si měl ten večer vyjít poprvé ode dne, kdy se zhroutila, pocítil Dixon nepříjemné šimrání kolem žaludku. Silou vůle se přinutil myslet spíš na Welchovy řídičské návyky a zkoušel v sobě vykřesat vztek jako obranu proti všemožným obavám, podupával protáhlou hnědou polobotkou o podlahu a pohvizdoval si. Nevydrželo mu to ani pět vteřin.

Jak se bude Margareta chovat, až se ocitnou spolu o samotě? Bude se tvářit rozjařeně a předstírat, že zapomněla nebo že si ani nevšimla, jak dlouho se neviděli, a jen co na-

bere výšku, střemhlav zaútočí? Nebo bude netečně mlčet a hrát roztržitou, čímž ho donutí, aby se v řeči bolestně pracoval od banálních každodenností přes starostlivý zájem až ke kýženým slibům a omluvám? Ale ať už to začne tak či onak, pokračování se dá tušit – dojde na jednu z těch otázek, na které se nedá ani odpovědět, ani jim uhnout, případně na nějaké děsivé doznání, nějaké prohlášení, které nehledě na efekt toho sdělení každopádně zapůsobí. Do Margaretiných záležitostí byl vtažen díky kombinaci ctností, o nichž ani netušil, že je jimi obdařen: směsicí zdvořilosti, přátelského zájmu, běžné starostlivosti, dobrosrdečné ochoty nechat se zneužívat a touhy po nezištném přátelství. Zdálo se přece naprosto přirozené, že odborná asistentka pozve níže postaveného, byť staršího kolegu k sobě na kávu, a není nic přirozenějšího než nabídku zdvořile přijmout. A pak se z něj zničehonic stal muž, který „chodí s Margaretou“ a tak nějak soutěží s tím Catchpolem, postavou proměnlivé důležitosti kdesi v pozadí. Před několika měsíci si říkal, že Catchpole přišel jako na zavolanou, sňal z něj jisté břímě a pasoval ho do snesitelné role taktika konzultanta. Dixona dokonce docela bavilo, že se u něj tím pádem předpokládá jisté povědomí o tom, jak se podobná tažení vedou. A pak Catchpole poslal Margaretu k vodě – hodil mu ji rovnou do klína. V nastalém postavení dokázal Dixon jen těžko odolávat pocitu, že se nevyhnutelně stává jediným příjemcem zkrušujících otázek i doznání.

Těch otázek... Třebaže si původně zakázal dát si další cigaretu před pátou, právě si zapálil, protože si vzpomněl na jejich první přívál, vychrlený asi tak před půl rokem – loni někdy začátkem prosince, sedm osm týdnů poté, co dostal tohle místo. „Chodíte ke mně rád?“ zněla první, na niž se dokázal rozpomenout, a celkem snadno i popravdě na ni tehdy odpověděl kladně. Pak však přišly otázky typu „Myslíte, že nám to spolu klape?“ nebo „Jsem snad jediná dívka,

„kterou tady znáte?“, a jednou dokonce, to když ji pozval na rande třetí večer po sobě: „To se pořád budem vídat tak často?“ Někdy tou dobou se ho poprvé zmocnily pochyby, ale už předtím a ještě nějaký čas poté se domníval, oč jednodušeji se vyvíjí ten strašlivý úkol pokusit se porozumět ženě, pokud ho provází taková upřímnost a přímočarost. A totéž platilo o prohlášeních typu: „Jsem s vámi moc ráda“, „Já si vlastně většinou s muži moc nerozumím“, případně „Doufám, že se mi nebudete smát, když řeknu, že komise ani nevěděla, jak dobře činí, když na to místo vybrali vás“. Už tehdy mu nebylo do smíchu, a co teprve teď! Co si asi vezme dneska večer na sebe? A přitom on se dokáže přimět pochválit jí snad cokoli, cokoli kromě těch zelených kašmírových šatů s rádoby sametovými balerínkami.

Ale kam se vytratil Welch? O staříkovi bylo známo, že je značně vyhýbavého založení. Dixon se bez meškání pustil po schodech nahoru, kolem povědomých pamětních cedulek a po vyliďněných chodbách, jenže známá místnost s nízkým stropem zela prázdnotou. S klapotem seběhl po zadním schodišti, kudy často unikal sám, až do zaměstnanecké šatny. Tam nadřízeného objevil, jak se záhadně sklání nad umyvadlem. „Á, už vás mám,“ zahlaholil bodře Dixon. „Začínal jsem si myslet, že jste odjel beze mě... pane profesore,“ dodal, málem příliš pozdě.

Společník pozvedl úzkou tvář, v tu chvíli zkrabacenou údivem. „Odjel?“ ptal se. „Vy snad...?“

„Pozval jste mě k sobě domů na svačinu,“ pronesl důrazně Dixon. „Domluvili jsme se na tom v pondělí v klubovně během přestávky na kávu.“ Zahlédl svou tvář v zrcadle na zdi a s překvapením zjistil, že z ní vyzařuje dychtivá přátelskost.

Starší muž si na chvíli přestal ocákovávat ruce. Připomínal afrického divocha, kterému právě předvedli jednoduchý kouzelnický trik. „Během přestávky na kávu?“

„Ano, v pondělí,“ trval na svém Dixon, vrazil si ruce do kapes a sevřel je v pěst.

„Aha,“ poznamenal Welch a poprvé na mladíka pohlédl. „Dneska odpoledne, říkáte?“ pravil k ušmudlanému ručníku na válečku a začal si pomalu utírat ruce, přičemž Dixonův úkos sledoval.

„Přesně tak, pane profesore. Tedy pokud vám do toho něco nepřišlo.“

„Ne, to jistě ne,“ odvětil nadřizený až nepřírozeně tichým hlasem.

„To je dobře,“ pokračoval Dixon, „protože už se moc těším,“ a sundal z věšáku na stěně svůj špinavý starý přšiplášť.

Welch stále vypadal poněkud duchem mimo, ale zjevně se pohotově vzpamatovával a zanedlouho se mu podařilo popadnout postrádanou tašku a nasadit si světlehnědý rybářský klobouk. „Pojedeme mým autem,“ nabídl se.

„To bude milé.“

Vyšli z budovy a vydali se po vyštěrkované příjezdové cestě k vozu, který tu parkoval vedle několika dalších. Dixon jen tak zevloval, zatímco Welch se urputně pídil po klíčcích. Špatně udržovaný trávník se odtud prostíral až k poničenému kovovému plotu, za nímž vedla Koleční ulice a hned za ní se rozkládal městský hřbitov – sousedství, z něhož čerpal mnohý oblíbený místní vtíp. Zatímco učitelé rádi kladli vnímavost studentů do souvislosti s „premianty spícími tamhle přes ulici“, studentům i dalším zainteresovaným nebylo proti srsti přirovnávat strážce vzdělanosti ke hřbitovním zřízencům.

Jak tam Dixon zahleděně stál, všiml si, že se do kopce slunným a vlahým májovým podvečerem pomalu hrabe autobus směřující do městečka, kde žili Welchovi. V duchu se vsadil, že tam dorazí před nimi. Vtom se z jednoho okna nad ním ozval hřímavý zpěv a podle zvuku se dalo usoudit, že ho má na svědomí Barclay, profesor hudby.